Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1905463
Steller: J.B.P.P. van Kampen
E-mail: j.van.kampen@hoorn.nl

Team: Beleid en Regie Stadsbeheer
Teammanager: Peter Hoogenveen
Portefeuillehouder: S. Broersma

Onderwerp
Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2027: Programma Stedelijk water en Riolering 2022-2027

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Programma Stedelijk water en Riolering 2022-2027 Regio Westfriesland Deelrapport gemeente Hoorn
2	Reactie HHNK op Programma Stedelijk Water en Riolering gemeente Hoorn 2022-2027

De raad besluit
Het Programma Stedelijk water en Riolering 2022-2027, Regio Westfriesland, Deelrapport gemeente Hoorn vast te stellen waarvan de kernpunten zijn:

1. Het in stand houden en verbeteren van de bestaande afvalwaterinzamel- en afvoersystemen. In de periode 2022-2027:
    a. Zet de gemeente Hoorn de beheeractiviteiten (gegevensbeheer, onderzoek en bepalen maatregelen) conform de huidige praktijk voort. Hierbij werkt de gemeente Hoorn samen met de WF-gemeenten, het hoogheemraadschap en het drinkwaterbedrijf;
    b. Herziet de gemeente Hoorn het basisrioleringsplan[1], rekening houdende met het toenemende aanbod van afvalwater door de nieuwe woningbouwopgave, de gevolgen van de verwachte klimaatverandering, en de kwaliteit van het oppervlaktewater;
    c. renoveert, vervangt of verbetert de gemeente Hoorn 38 km riolering;
    d. werkt de gemeente Hoorn verder aan de volgende verbeteringsmaatregel:
    het afkoppelen van hemelwater van het gemengde rioolstelsel in Hoorn-Noord en Venenlaankwartier, het vergroten van de afvoercapaciteit van het stelsel, het vergroten van de hemelwaterberging in de openbare ruimte en het reguleren van de grondwaterstand. Dit in het kader van het aanpassen van de riolering en de openbare ruimte aan de verwachte verandering van het klimaat en het verminderen van de vuiluitworp vanuit de riolering naar oppervlaktewater.
2. Het handhaven van de jaarlijkse stijging van de rioolheffing met 2,8% per jaar, te verwerken bij de jaarlijkse vaststelling van de Verordening Rioolheffing.
3. Uit het Programma Stedelijk water en Riolering 2022-2027, Regio Westfriesland, Deelrapport gemeente Hoorn voortvloeiende financiële consequenties aan de raad voor te leggen middels een jaarplan of in de daarvoor bestemde cyclusdocumenten.

Samenvatting
Er is een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld voor de periode 2022-2027 als opvolger van het GRP 2016-2021: *het Programma Stedelijk water en Riolering 2022-2027* (PSWR 2022-2027).

[1] Plan waarin de hydraulische afvoercapaciteit, de vuilemissie en het aanbod op de afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) wordt getoetst voor de bestaande en toekomstige plansituatie (planhorizon ca. 10-15 jaar). Het plan bevat in de regel verbeteringsmaatregelen om in de toekomstige situatie te voldoen aan de wensen/eisen van gemeente en waterbeheerder

Het plan beschrijft hoe de gemeente Hoorn in deze periode invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten voor de riolering en daarbij anticipeert op de gevolgen van klimaatverandering.
De gemeente Hoorn zet in op het in stand houden en verbeteren van de bestaande riolering. De komende zes jaar renoveert, vervangt of verbetert de gemeente Hoorn 38 km riolering. Hierbij houdt de gemeente Hoorn rekening met de gevolgen van de nieuwe woningbouwopgave, de verwachte klimaatverandering en lozingen vanuit de riolering op oppervlaktewater, zodat ook in de toekomst een veilige en gezonde leefomgeving voor mens en natuur gewaarborgd blijft. Daarnaast benut de gemeente Hoorn hierbij kansen om vanuit riolering bij te dragen aan de energietransitie, circulaire economie (levensduurverlenging/hergebruik materialen), versterking van de biodiversiteit en duurzame mobiliteit.
Van inwoners verwacht de gemeente Hoorn dat zij het riool alleen gebruiken waarvoor het is bedoel en zij hun riolering op eigen terrein in goede staat onderhouden.
De jaarlijkse stijging van de rioolheffing met 2,8% per jaar kan gehandhaafd blijven om de rioleringswerkzaamheden ook op lange termijn kostendekkend uit te kunnen voeren.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De geldigheidsduur van het huidige Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) verstrijkt eind 2021.

Belang
De gemeente dient op grond van de Wet milieubeheer te beschikken over een geldig GRP. Dit plan moet vastgesteld worden door de gemeenteraad. De rioleringszorg levert een belangrijke bijdrage aan de gezondheid en de bescherming van het milieu.

Centrale vraag
Hoe kunnen de bestaande afvalwaterinzamel- en afvoersystemen (of: bestaande riolering) gedurende de periode 2022-2027 in stand worden gehouden en verbeterd?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Met het nieuwe GRP blijft de gemeente ervoor zorgen dat zij het stedelijk afvalwater en het hemelwater op doelmatige wijze inzamelt en afvoert en dat nadelige gevolgen van grondwaterstanden in openbaar gebied in relatie tot het gebruik daarvan zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
De inzameling en afvoer van stedelijk afvalwater en hemelwater en het voorkomen/beperken van grondwateroverlast draagt bij aan een veilige en gezonde leefomgeving voor de inwoners en de natuur.
Bij rioolrenovatie, (her)ontwikkelingen of herinrichting van de openbare ruimte benutten we kansen om, bij voorkeur samen met inwoners, ook een bijdrage te kunnen leveren aan een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving, betere waterkwaliteit en ecologie, de energietransitie, circulaire economie (levensduurverlenging/hergebruik materialen), versterking van de biodiversiteit en duurzame mobiliteit.

4. Kaders
Wet milieubeheer en Waterwet.
Gemeenten hebben wettelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater(vuilwater), hemelwater en grondwater. Deze zorgplichten zijn opgenomen in de Wet milieubeheer en de Waterwet. In dat kader is de gemeente verplicht telkens voor een daarbij vast te stellen periode een GRP op te stellen.
De gemeente moet in het GRP aangeven welke doelstellingen zij nastreeft en welke voorzieningen, (zoals riolering en drainage) er in de gemeente aanwezig (moeten) zijn om aan de zorgplichten te kunnen voldoen. Er moet ook in staan hoe deze voorzieningen functioneren, hoe deze voorzieningen worden beheerd en hoe dit wordt bekostigd.
Bij de opstelling van het GRP moeten de waterbeheerders Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en Rijkswaterstaat (RWS) worden betrokken. Zij hebben hierin een wettelijke adviesrol.

GRP 2016-2021
In het GRP 2016-2021 is aangegeven dat het plan in 2021 wordt herzien

Bestuurlijke samenwerkingsovereenkomsten Samenwerking Waterketen Noorderkwartier en Westfriesland (2021-2030)
In deze overeenkomsten is de voortzetting van de samenwerking van de gemeente Hoorn met de gemeenten in Westfriesland, het hoogheemraadschap en het drinkwaterbedrijf uitgewerkt. Met deze samenwerking willen de gemeente Hoorn de kwaliteit van het beheer verder verbeteren, kostenstijging zoveel mogelijk beperken en bijdragen aan verbetering van de waterkwaliteit, klimaatadaptatie, energietransitie en een circulaire economie.
Een van de afspraken is om het GRP gezamenlijk in de regio op te stellen.

Adaptatiestrategie Deltaplan Ruimtelijke Klimaatadaptatie
De gemeenteraad heeft op 16 februari 2021 Ambitieniveau B voor klimaatadaptief handelen met de bijbehorende adaptatiestrategie vastgesteld. Met dit ambitieniveau zetten we actief in op het meegroeien met de klimaatverandering. We richten ons op een beschermingsniveau dat vergelijkbaar is dat van nu. In 2050 zullen we, ondanks de klimaatverandering die we nu verwachten, even vaak hinder of schade ervaren door wateroverlast, hitte, droogte en waterkwaliteit als nu. Zo bieden we onze inwoners, ondernemers en bezoekers een even goede bescherming als nu. We benutten klimaatadaptatie actief om waarde toe te voegen aan onze stedelijke leefomgeving.

Omgevingswet
Na het van kracht worden van de Omgevingswet, waarschijnlijk per 1 juli 2022, is het GRP niet langer een wettelijk verplichte planvorm, maar kunnen elementen hiervan opgaan in respectievelijk de omgevingsvisie, -plan en -programma.

5. Argumenten

1. *Het in stand houden en verbeteren van de bestaande afvalwaterinzamel- en afvoersystemen in de periode 2022-2027*
   - 1.1. Het plan is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke eisen. Het plan maakt duidelijk hoe in de periode van 2022 t/m 2027 invulling wordt gegeven aan de wettelijke zorgplichten voor het inzamelen en afvoeren van het stedelijke afvalwater en hemelwater, alsmede het nemen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te voorkomen of te beperken.
   - 1.2. Het plan is samen met de Westfriese gemeenten en het hoogheemraadschap opgesteld. Het gemeenschappelijk deel beschrijft de visie, ambities en strategieën. Het gemeentespecifieke deel beschrijft de evaluatie, de huidige situatie en de benodigde middelen. Het uitvoeringsprogramma is een combinatie van gezamenlijke en gemeentespecifieke activiteiten.
   - 1.3. In het plan zijn de indicatief berekende kosten voor de bestrijding van wateroverlast bij ambitieniveau B voor de periode vanaf nu tot en met 2050 meegenomen. Deze kosten mogen ten laste gebracht worden van het taakveld riolering.
   - 1.4. Het plan sluit aan op de komende Omgevingswet en bevat bouwstenen voor de omgevingsvisie en het omgevingsplan.
2. *Het handhaven van de jaarlijkse stijging van de rioolheffing met 2,8% per jaar, te verwerken bij de jaarlijkse vaststelling van de Verordening Belasting en Leges.*
   - 2.1. Op basis van resultaten van de rioolinspecties die in de afgelopen periode zijn uitgevoerd, wordt gemiddeld een iets langere technische levensduur verwacht. Dit levert een kostenvoordeel op. De kosten voor bestrijding van wateroverlast (klimaatmaatregel) levert een kostennadeel op. Per saldo leidt dit niet tot een extra stijging van de rioolheffing.
3. *Uit het Programma Stedelijk water en Riolering 2022-2027, Regio Westfriesland, Deelrapport gemeente Hoorn voortvloeiende financiële consequenties aan de raad voor te leggen middels een jaarplan of in de daarvoor bestemde cyclusdocumenten.*

3.1. De financiële consequenties van dit plan worden hiermee verwerkt in de begroting.

6. Maatschappelijk draagvlak

HHNK en Rijkswaterstaat (RWS) hebben een adviesrol in de opstelling van het GRP.
Het GRP is samen met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier opgesteld.
Het conceptplan is voor advies voorgelegd aan HHNK. HHNK heeft hierop positief geadviseerd.

De gemeente Hoorn heeft RWS benadert om mee werken/lezen met het opstellen van het GRP. RWS heeft aangegeven dat zij al een aantal jaren niet meer adviseert in de op te stellen rioleringsplannen, maar vertrouwt op de deskundigheid van de betreffende gemeenten.

7. Financiële consequenties

In het vorige GRP was een jaarlijkse stijging van de rioolheffing met 2,8% voorzien om het product riolering ook op langere termijn kostendekkend uit te kunnen voeren. Dit stijgingspercentage kan zoals het er nu naar uitziet in de periode 2022-2027 gehandhaafd blijven.

Om de werkzaamheden uit te voeren zoals de gemeente Hoorn zich heeft voorgenomen in dit plan is 15.1 fte, verdeeld over de teams Beheer en Onderhoud (8 fte), Realisatie (4 fte) en Beleid en Regie (3,1 fte) nodig. Bij de teams Beheer en Onderhoud en Realisatie is deze capaciteit beschikbaar. Bij het team Regie en Beleid is een tekort van 0,6 fte. Het team Realisatie levert ondersteuning om dit tekort op te vangen.

8. Communicatie

Na vaststelling wordt het GRP met raadsvoorstel en –besluit verzonden aan RWS en het HHNK. Ook wordt de vaststelling bekend gemaakt op de gemeentepagina's in het Hoorns Nieuwsblad.

9. Realisatie

Het GRP geeft op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke zorgplichten riolering weer. Deze hoofdlijnen worden jaarlijks uitgewerkt in een jaarplan rioleringen. Deze jaarplannen worden jaarlijks geëvalueerd.
In deze plannen wordt het volgende gerapporteerd:

- Beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden in het komende jaar.
- Beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden in het voorgaande jaar.
- Een overzicht van de binnengekomen meldingen/klachten.
- De voortgang van de uitvoering van het GRP.

Hoorn, 11 NOV. 2021

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester

Zaaknummer: 1905463